

МАНАСТИР ✝ MONASTERY

САЧАНЦА

ЎСЕКОВАЊЕ СВЕТОГА ЈОВАНА КРСТИТЕЉА
BEHEADING OF ST. JOHN THE BAPTIST

Манастир Сочаница

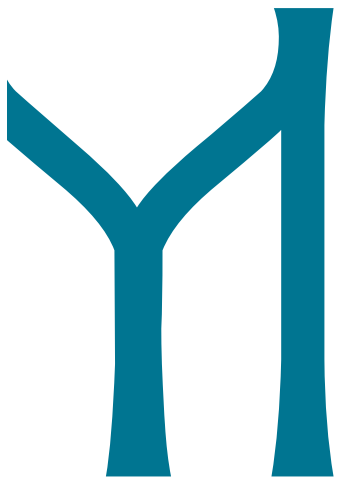
Са благословом Његовог Преосвештенства
Епископа рашко-призренског и косовоско-метохијског
Господина Теодосија

ПРИРЕДИЛО БРАТСТВО МАНАСТИРА СОЧАНИЦЕ
Лета Господњег 2012.

SOCANICA MONASTERY

With the blessing of His Grace Bishop of Raska-Prizren and
Kosovo-Metohija Mr. Teodosije

THE SOCANICA MONASTERY BROTHERHOOD
The year of our Lord 2012.

Манастир Сочаница се налази на северном делу Косова, на обронцима планине Копаоник, недалеко од пута Рашка–Косовска Митровица.

Тачније, манастир је удаљен 3,5 километра од места Сочаница, на повољном географском положају и у лепом природном окружењу. Нису нам познати значајнији писани подаци о манастиру, осим усменог предања и једног мањег Летописа који је водио свештеник Младен Раденковић у периоду од 1943. до 1969. године.

Sočanica Monastery is situated in the northern part of Kosovo, on the slopes of the mountain Kopaonik, near the main road which connects Raska and Kosovska Mitrovica. The Monastery lies in a beautiful natural setting, occupying an excellent geographical position, only three and a half kilometres away from the small town of Sočanica.

There are not many written facts about the monastery and its history. Apart from the oral tradition, there is only a short chronicle written by Mladen Radenkovic, who was a priest there from 1943. to 1969.

Панорама Сочанице / Брдо Сокољача изнад манастира
Panoramic View of the Socanica Monastery / The Sokoljaca Hill above the Monastery

Ктиторска плоча уграђена код улаза у цркву

The Founder's plaque, carved in the wall,
next to the church entrance

Надгробне плоче уграђене у цркву

Tombstones in the church

Новооткривени камени гробни споменици уграђени у садашњу цркву могу такође послужити као извор о историјату манастира. Наиме, на тим спомен-плочама написано је да је поп Стефан из места Узриче сахрањен крај манастира 1643. године, што недвосмислено указује да је на садашњем месту некада био манастир. У повељи светог Краља Милутина из 1314. године о оснивању манастира Бањска, манастир Сочаница се помиње и као Селчаница.

Зидање садашњег храма требало би довести у везу са зидањем цркве у Земаници, коју су градили мајстори Гого (Цинцари). Они су, наиме, након зидања земаничке цркве 1861. године, посвећене Светом Николи, дошли наредне године у Сочаницу да зидају садашњу цркву.

The newly discovered tombstones in the church, can serve as a source of the history of the monastery. It is inscribed on the plaques that a priest Stefan, born in Uzrice, was buried next to the monastery in 1643. This clearly indicates that there was a monastery at the present location. In the King Milutin's Charter from 1314. which records the foundation of the Banjska Monastery, the monastery of Sočanica is mentioned under the different name, Selčanica.

The building of the present church is connected with the building of the church in Zemanice, which had been constructed by the Goga (Cincari) masters. In 1861. the masters came to Sočanica where they started building the present church after completing the church devoted to St. Nicholas in Zemanice.

Садашња црква посвећена Усековању Светог Јована Крститеља саграђена је 1862. године на темељима порушене цркве, посвећене Ваведењу Пресвете Богородице. За Ваведењску цркву се не зна у ком периоду је подигнута ни када су је Турци порушили. Оно што је очигледно јесте да се верни народ у великом броју у Сочаници и данас окупља на празник Ваведења и доноси славске колаче, што потврђује непрекинуту традицију везану за претходну цркву.

The present church of the Beheading of St. John the Baptist was built in 1862. on the foundation of an older church dedicated to the Presentation of the Most Holy Mother of God. It is not known when the old church was built nor when the Turks destroyed it. What is obvious is the fact that even at the present time the faithful people from this area still celebrate the holy day of the Presentation of the Most Holy Mother of God by attending church in large numbers and bringing the traditional bread, which confirms unbroken tradition connected with the previous church.

Унутрашњост храма и олтарски део у стени
The holy church interior and the altar in the rock

Главни ктитор и организатор подизања садашњег храма био је Ћирко Терзић из села Брзанце. Ћирко је ишао у Истамбул да од султана тражи дозволу за изградњу цркве. У Летопису сочанске цркве стоји да је садашњи храм сазидан нешто виши него што су то турске власти у оно време одобриле, због чега су чланови црквеног одбора добили по годину дана затвора.

Ћирка су, као главног организатора подизања храма ових димензија, Турци једном приликом сачекали у клисури сељаначке реке и из заседе убили. Сахрањен је поред храма са северне стране, тако да лицем гледа у храм, како је и завештао још за живота.

The main founder and the head organizer of the present church was Cirko Terzic from the village Brzance. During the rule of the Ottoman Empire, Cirko went to Istanbul to seek a permission from the Sultan to build the church. According to the Chronicle of Sočanica, the present church was higher than it was approved by the Turkish authorities for which the church board members were sent to prison for a year.

Cirko Terzic, who had organized erection of the church, was ambushed in the gorge of the river Seljanice and killed by the Turks. On his bequest, he was buried on the northern side of the church, facing the church.

Данило
поповић свештеник ро-
ђен у Сочаници 28. 10. 1838. г. а храбро погинуо
ау четник у борби за осло-
бођење своје браће на
вреду 5.

Окто-
бра 1912. г.

Српског
Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

Војско-
вође

ВУ
СРЕЛУ
КАРА
ЧЛЕ

Знаменитост манастира Сочанице је олтарски простор који се налази у стени, по чему се ова црква може убројати у пећинске цркве. Поред тога, у олтару постоји отвор у поду, кроз који се може ући у подземну просторију типа скривнице или катакомбе.

Уочи манастирске славе 2007. године, током спољашњих радова на заштити олтара од кишнице, у ископаном каналу дубине преко три метра откривен је спољни улаз у већ споменути пећину-катакомбу. Претпоставку о манастиру као ранохришћанској светињи изнела је Светлана Радић, археолог из приштинског Завода за заштиту споменика. Даља истраживања ће потврдити исправност ове значајне и основане претпоставке.

Врло стари зид који се налази пред улазом у катакомбу припадао је Ваведењској цркви и по материјалу и начину градње старост му је процењена на 14. век. То је до сада први материјални траг о раној историји овог места, али што се тиче саме катакомбе ту претпоставка иде још даље у прошлост.

The well-known part of the Monastery Sočanica is the altar enclosed in the rock, and therefore this church belongs to a group of cave churches. Inside the altar there is a hole on the floor that leads into the underground rooms and catacombs.

The outside entrance to the cave catacomb which was over three meters in depth was found in the excavated channel, just before the monastery celebration day and during the reconstructions of the outside walls of the altar in 2007. Svetlana Radic, an archaeologist from the Pristina Institute for the Protection of Monuments, assumes that the monastery was an early Christian sanctuary. Further research is yet to confirm the validity of these important and basic assumptions.

The very old wall that is located outside the entrance of the catacombs and the old church dedicated to the Presentation of the Most Holy Mother of God belonged to the same period, the 14th century which is seen by the used material and the method of construction. All this is the first tangible clue about the early history of this place but as far as the catacombs are concerned the assumption goes further into the past.

Пећина испод олтара
The cave under the altar

У самоме месту Сочаница постоји познато археолошко налазиште старог римског града Муниципијума од 2. до 4. века, са многобожачким храмом. Управо тај период, тачније период до Миланског едикта 313. године познат је као катакомбни период Цркве. Врло је вероватно да су од римске власти прогоњени хришћани из Муниципијума бежали у ова брда и да су овде нашли погодно и скровито место за своју богомољу.

Касније је на том месту подигнута црква Пресветој Богородици, а у 19. веку садашња црква Светом Јовану Претечи.

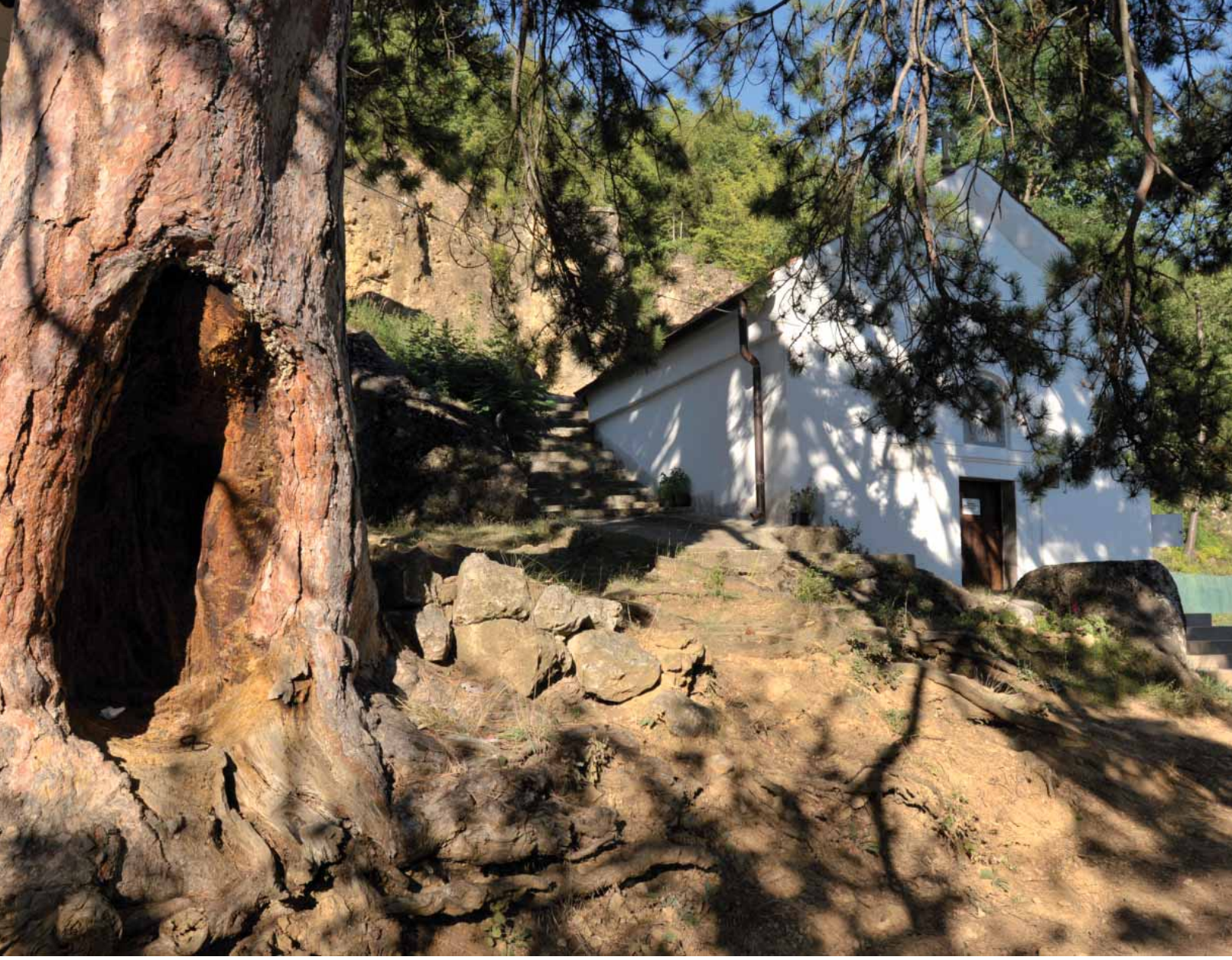
In the place where Sočanica Monastery is today there is a known archaeological site of an old Roman city, Municipium, which existed in the period from the second to fourth century together with a pagan temple. This period of time, or more precisely, the time when the Milan's Edict was issued, in 313. is known as the period of Catacombs Churches. It is possible that the persecuted Christians fled from Municipium to the hills, where they had found the suitable and hidden place for their worship.

Later on, in that same place, the church of the Blessed Virgin Mary was built, followed by the present church of St. John the Baptist which was erected in the 19th century.

Розета нађена приликом ископавања пролаза у пећину
The Rosetta stone found during the cave excavations

Знаменитост манастира Сочанице је и велики бор испред цркве који краси манастирску порту, а међу мештанима се говори да су га засадила два брата хајдука – Јаков и Барлов. За њих се прича да су негде код Ниша са још око 300 хајдука упали у турску заседу из које су се само њих двојица извукли. Дошавши до Сочанице, засадили су бор чија се старост процењује на преко 300 година.

За време српско-турског рата 1876.–1878. године, турски војници су дубили овај бор и користили његов луч за потпалу, а удубљење је и данас остало видљиво.

The monastery is best known for its pine tree which adorns the monastery courtyard. A tale told by the locals, says that the tree had been planted by two outlaw brothers, Jacob and Barlov. The brothers and around 300 other fighters were ambushed by the Turks and only two of them survived. Having come to Sočanica they planted the pine tree which is estimated to be about 300 years old.

During the Serbian -Turkish war, from 1876. to 1878, Turkish soldiers had gnarled inside the tree and used its tinder to make fire. The dents are still visible on the tree.

Дуб у бору
The dent in the pine

Шездесетих година двадесетог века, доласком протонамесника Младена Раденковића за надлежног свештеника сочаничке парохије, околина манастира је пошумљена са око 100.000 багремових и борових садница. Сада је ту израсла велика шума коју нарочито кресе борова стабла. Исти свештеник је заслужан и за подизање чесме испод манастира са јужне стране, назване Богданавац. Воду са ове чесме, саграђене 1961. године, народ сматра лековитом.

During the 20th century, in the 60s the priest Mladen Radenkovic, who served in Sočanica, planted in the surrounding of the monastery about 100,000 pine and acacia trees. Today one can see a large forest with many outstandingly beautiful pine trees. The same priest erected the fountain beneath the south side of the monastery called Bogdanovci. The water from this fountain which was built in 1961. is considered to have healing properties.

Парохијани из Сочанице окупљени око свештеника
The parishioners gathered around the priest

Прота Младен Раденковић
Mladen Radenkovic, the priest

Јереј Растко Влаисављевић
Rastko Vlaisavljevic, the priest

Први игуман обновљеног манастира Сочанице Јован Јеленков са братијом
The first Abbot of the restored monastery Socanica Jovan Jelenkov, with the monks

Све до јуна месеца 2002. године црква Усековања је била парохијска и у њој је служио свештеник Растко Влаисављевић. Потом је за настојатеља манастира постављен протосинђел Јован Јеленков из манастира Сопоћани. Од тада ова светиња поново заживљава као манастир. На темељима старе куће од ћерамиде, коју је претходних 30 година користио свештеник, почета је градња новог конака као и обнова целокупног манастирског здања, која је још у току.

Until the June 2002. the church of the Beheading of St. John the Baptist was the parish church and the priest Rastko Vlasisavljevic served there at the time. Afterwards the abbot Jovan Jelenkov who came from Sopocani monastery was appointed a prior. Since that time this holy place once again became a monastery. The building of the new guest house as well as the construction and renovation of other monastery buildings started on the foundations of the old house in which the priest used to live. This work is still ongoing.

Захваљујући помоћи Владе Републике Србије изграђен је прилазни асфалтни пут до манастира, са проширеним паркингом, као и нов систем водоснабдевања и канализације и унапређена је мрежа електричног напајања.

При изградњи пчеларске кућице и обављању одређених земљишних радова помогли су својим радом и механизацијом француски припадници КФОР-а.

Велику помоћ у обнови светиње пружили су и чланови Радне јединице за елементарне непогоде из Сочанице. Свима им се захваљујемо. На врху стене Сокољаче изнад манастира, на Крстовдан 2005. године подигнут је крст.

Thanks to the help of the Serbian government a paved road to the monastery with an expanded parking and the new system of water supply and sanitations were constructed, and the electric power network was improved.

Using their own machinery, French members of KFOR helped the monks in agricultural work and with setting up the bee hives.

Great credit in the reconstruction of this holy place also belongs to the members of work units for Natural Disasters. We express our gratitude to everyone. The cross was erected at the top of the rock Sokoljace laying above the monastery, on the day of celebrating the Holy Cross, in 2005.

ЗА ~ А

У обновљеном манастиру је, поред монашког конака, подигнута и нова дрвена звонара са звоном тешким 300 килограма, поклоном краљевске породице Карађорђевић из 1923. године, затим црквена продавница, плато за богослужење на отвореном, формиран је пчелињак и саграђена је кућица за пчеларску опрему.

As an addition to the renewed monastery, the monastic house was built and a new wooden bell tower which has a bell of 300 kg was donated by the Karadjordjevic royal family in 1923. The church shop and the patio for the outdoor worship were also erected. The apiary was assembled and a cottage for beekeeping equipment was built.

Војници КФОР-а приликом изградње пчеларске радионице
The KFOR troops while building the apiary

Јерођакон Јустин у манастирском пчелињаку
Hierodeacon Justin in the monastery's apiary

Свакодневно у манастир пристижу верници, не само из Сочанице, Лепосавића или са севера Косова, већ и са целе територије Косова и Метохије и целе Србије. Редовна дневна богослужења у манастиру почињу у 6.00 сати полуноћницом, а завршавају се у 18.00 сати вечерњом и повечерјем. Најсвечанија богослужења у години су на дан манастирске славе Усековање Св. Јована Крститеља, као и на празнике Ивањдан, Св. Јован Богослов и Ваведење Пресвете Богородице, када се у манастиру окупи више стотина поклоника.

Поред свакодневног богослужења и уобичајених активности монашке заједнице, братство манастира ће се и даље трудити на целокупној обнови и уређењу ове древне светиње, како би она живела својим пуним православним манастирским животом.

Believers arrive every day not only from Sočanica, Leposavic, the northern part of Kosovo, but from the entire territory of Kosovo and Metohija as well as from other parts of Serbia. Regular church services begin at 6am with Matins and end at 18pm with evening services. The most solemn religious services in the year are on the day of celebrating the Beheading of St. John the Baptist, on Ivanjdan (Midsummer holiday) and on a day of the Presentation of the Most Holy Mother of God, when many hundreds of believers gather in the monastery.

In addition to the usual daily religious services and activities of the brotherhood of the monastery, the monastic community continues to work on the reconstruction and arrangement of this holy site so that this monastery continues with its orthodox monastic life.

Архимандрит Јован, некадашњи игуман манастира, протонамесник Бранислав Дикић, садашњи парох сочанички и јеромонах Дамјан, садашњи игуман манастира

The former Abbot of the monastery, the archimandrite Jovan; the priest Branislav Dikic, current parish priest and hieromonk Damian, the current Abbot of the monastery

Епископ Теодосије са народом из Сочанице на манастирској слави

Bishop Teodosije with the people from Socanica during the celebration of Saint John, the patron saint of the monastery

Штампање овог издања помогле су општине:
Лепосавић, Звечан, Косовска Митровица и Зубин поток и
бензинске пумпе: Градина и Соколица

Publishing of this edition was supported by:
Leposavic, Zvecan, Kosovska Mitrovica and Zubin Potok municipalities &
Gradina and Sokolica fuel stations

Издавач

Епархија Рашко-призренска

Дизајн

Бранислава Живковић

Припрема за штампу

Бранислава Живковић
Владимир Стакић

Лектура

Јелица Недић

Превод на енглески

Зорица Милачић

Фотографије

Манастирска фотоархива

Штампа

ЦИЦЕРО, Београд

Тираж

1.000 примерака

Publisher

Orthodox Diocese of Raska-Prizren

Design

Branislava Živković

Prepress

Branislava Živković
Vladimir Stakić

Proofreading

Jelica Nedić

Translation into English

Zorica Milačić

The Photographs

The photo archive of the monastery

Press

CICERO, Belgrade

Circulation

1000 copies

